

Preschool and Primary Education

Τόμ. 4, Αρ. 1 (2016)

Θεματικό Τεύχος: Γραμματισμός

Εισαγωγικό σημείωμα

Eufimia Tafa

doi: [10.12681/ppej.10223](https://doi.org/10.12681/ppej.10223)

Copyright © 2025, Eufimia Tafa

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Tafa, E. (2016). Εισαγωγικό σημείωμα. *Preschool and Primary Education*, 4(1). <https://doi.org/10.12681/ppej.10223>

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το παρόν θεματικό τεύχος περιλαμβάνει εργασίες οι οποίες παρουσιάστηκαν στο 6^ο Διεθνές Συνέδριο για τον Γραμματισμό με θέμα: *Ο γραμματισμός σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο: νέες προκλήσεις στην εκπαίδευση*. Το συνέδριο οργανώθηκε από το Εργαστήριο Παιδαγωγικών Ερευνών και Εφαρμογών του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Γλώσσας και Γραμματισμού.

Είναι γεγονός ότι ο ρόλος του γραμματισμού στον σύγχρονο ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο είναι πολύ σημαντικός. Η σύνθεση των κοινωνιών συνεχώς διαφοροποιείται, το οικονομικό περιβάλλον αλλάζει δραματικά, το πλαίσιο της ανθρώπινης ζωής εκτινάσσεται πέρα από σύνορα, γλώσσα και κουλτούρα και η συμμετοχή των ανθρώπων στο κοινωνικό γίνεσθαι απαιτεί όλο και υψηλότερες επιδόσεις στη μόρφωση και την εκπαίδευση. Σήμερα, η επιτυχία στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο του ατόμου στον γραμματισμό. Συνεπώς, αυτές οι κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές απαιτούν τη συνεχή επανεξέταση ζητημάτων που αφορούν στον γραμματισμό και συνδέονται με την εκπαίδευση του ατόμου.

Οι συγγραφείς του παρόντος θεματικού τεύχους καταθέτουν τις απόψεις τους για τον γραμματισμό και παρουσιάζουν, συζητούν και αναλύουν τα δεδομένα των ερευνών τους. Συγκεκριμένα, στο τεύχος αυτό παρουσιάζεται μια νέα προσέγγιση για την ερμηνεία του αναδυόμενου γραμματισμού σύμφωνα με την οποία οι περιβαλλοντικές εμπειρίες κατέχουν κεντρικό ρόλο στη συνεχή ανατροφοδότηση των συστατικών στοιχείων του αναδυόμενου γραμματισμού, εξετάζεται το αναπτυξιακό προφίλ του αφηγηματικού λόγου των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, καθώς και ο τρόπος που τα παιδιά σχολικής ηλικίας προσλαμβάνουν την εικονογράφηση των βιβλίων και ανταποκρίνονται σε αυτήν. Διερευνάται επίσης η σχέση της ακουστικής και της αναγνωστικής κατανόησης αφηγηματικών και μη αφηγηματικών κειμένων από παιδιά σχολικής ηλικίας, καθώς και ο βαθμός συμβολής της μορφολογικής επιγνώσης παιδιών προσχολικής ηλικίας στην ανάπτυξη της ικανότητας ορθογραφημένης γραφής κατά τη σχολική ηλικία. Διερευνώνται απόψεις εκπαιδευτικών προσχολικής ηλικίας για την προώθηση του γραμματισμού και ανιχνεύεται εάν οι απόψεις τους συνάδουν με τις πρακτικές που εφαρμόζουν στην τάξη. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού αποτελούν επίσης αντικείμενο διερεύνησης, όπως επίσης το ερώτημα εάν μία διδακτική παρέμβαση για τη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας μέσω της εφαρμογής των βασικών αρχών του κριτικού πολυτροπικού γραμματισμού μπορεί να γεφυρώσει το χάσμα που υπάρχει μεταξύ των γνώσεων που αποκτούν τα παιδιά στο σχολείο και εκτός σχολείου. Η διερεύνηση επεκτείνεται και στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: εξετάζονται τα αίτια της χαμηλής ικανότητας ανάπτυξης της συλλογιστικής σκέψης μεταπτυχιακών φοιτητών, ερευνάται εάν η διδασκαλία του μαθήματος της διδακτικής της ιστορίας συμβάλλει στην καλλιέργεια της ικανότητας παραγωγής ιστορικού συλλογισμού σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, ενώ μελετώνται και αναλύονται κριτικά οι προτεινόμενες εκπαιδευτικές νομοθετικές προτάσεις που περιλαμβάνονται στα Εκπαιδευτικά Νομοσχέδια του 1913, αφού αυτές διασυνδέονται με τον προτεινόμενο πολιτικό εκσυγχρονισμό και με την αποτελεσματική ένταξη των πολιτών σε μεταβαλλόμενες διαφοροποιημένες πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες.

Πιστεύουμε ότι οι εργασίες που δημοσιεύονται στο παρόν θεματικό τεύχος θα συνεισφέρουν στον παγκόσμιο επιστημονικό διάλογο και προβληματισμό για τον γραμματισμό και θα συμβάλουν στη βελτίωση του επιπέδου μόρφωσης των πολιτών.

Ευφημία Τάφα

Υπεύθυνη έκδοσης

Συντελεστές 4^ο Τόμου, Θεματικού Τεύχους

Διευθύντρια Έκδοσης

Ευφημία Τάφα

Συν-διευθυντής Έκδοσης

Γεώργιος Μανωλίτης

Υπεύθυνος Ύλης

Βασίλειος Οικονομίδης

Διαχείριση Ηλεκτρονικής Έκδοσης

Βασίλειος Γραμματικόπουλος

Μιχάλης Καλογιαννάκης

Νικόλαος Ζαράνης

Επιμελητές Έκδοσης

Μαρία Αμπαρτζάκη

Ελευθερία Αργυροπούλου

Ευθυμία Γουργιώτου

Θεόδωρος Ελευθεράκης

Μαρία Καραϊσκού

Διονυσία Κοντογιάννη

Μαρία Κρέζα

Μιχάλης Λιναρδάκης

Ευανθία Συνώδη

Μαρίνα Τζακώστα

Σοφία Χατζηστεφανίδου

Ελισσάβητ Χλαπάνα